

Erfaringer med dyrkning af hestebønner

Foderproduktion på økologiske kvægbrug

Aulum 3. december 2012

Landskonsulent
Inger Bertelsen

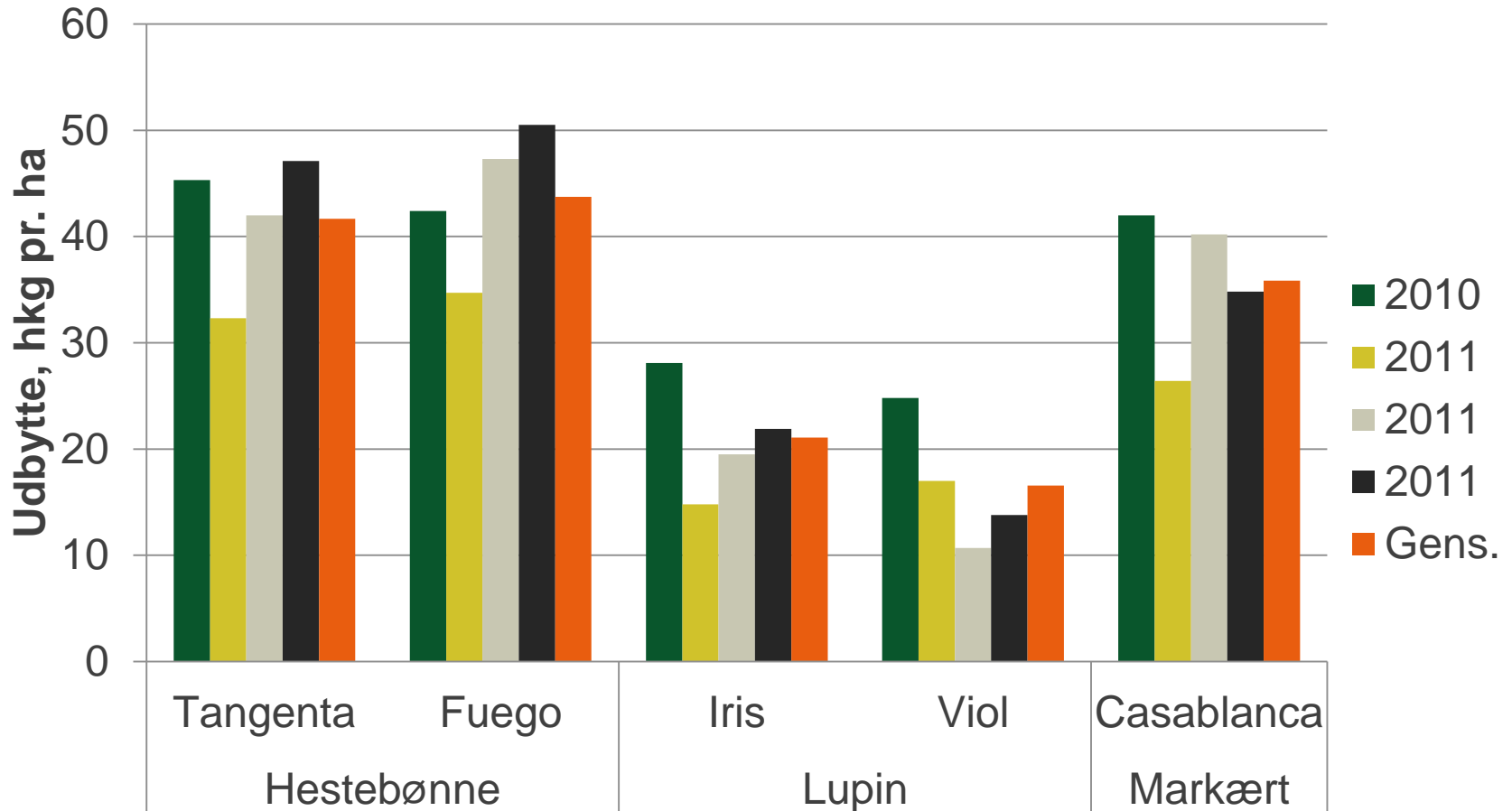
Videncentret for Landbrug, Økologi

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond
for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet
for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget
i finansieringen af projektet.

Udbytterelation mellem bælgssædarterne

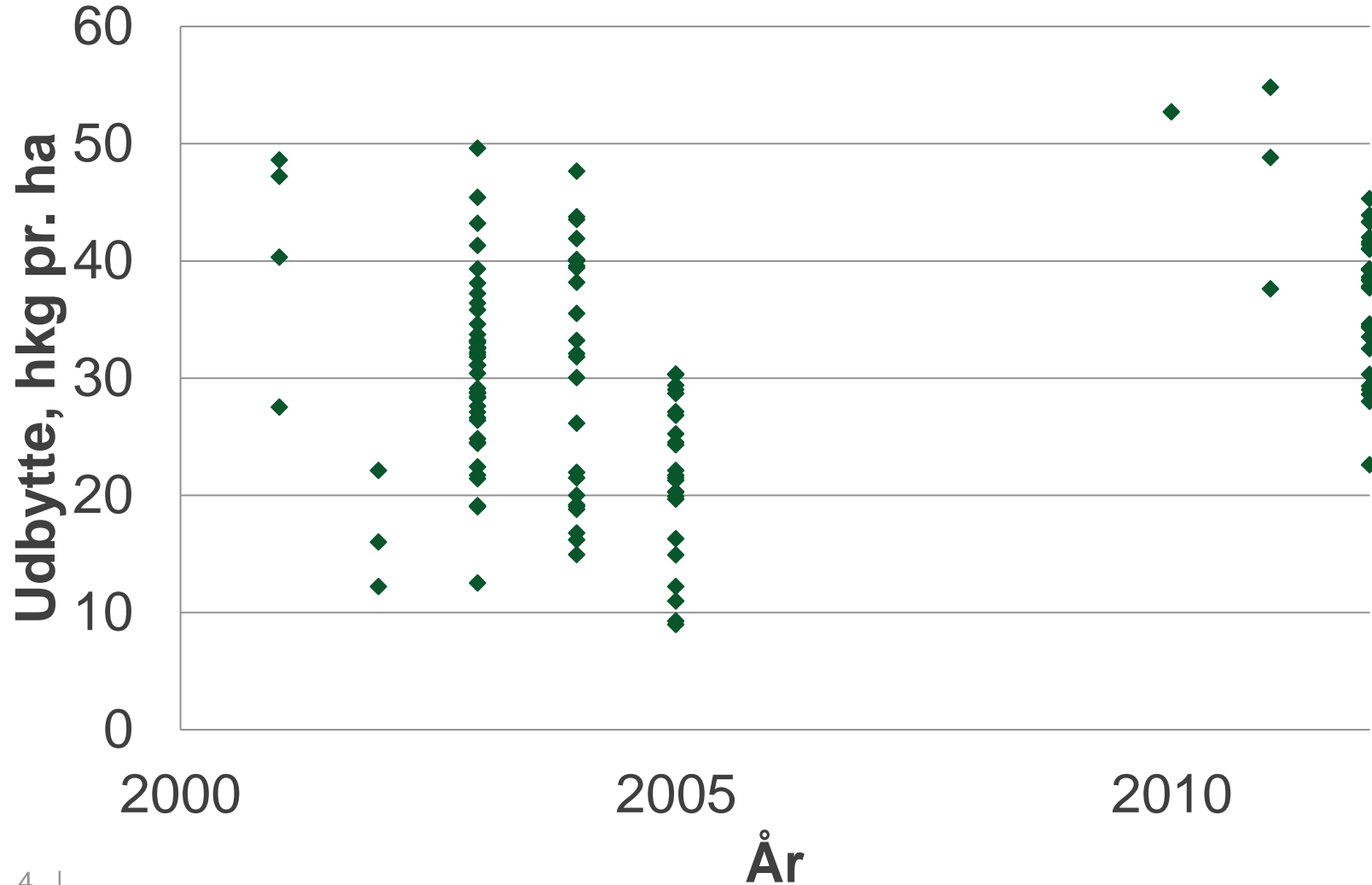
Fire forsøg 2010-2011

Protein- og aminosyreindhold

	Markært	Hestebønne	Blå lupin	Soja
Protein, % af ts.	24	29	34	40
Aminosyrer, % af protein				
Cystine	1,4	1,2	1,5	1,5
Lysine	7,2	6,3	4,7	6,2
Metheonin	1,0	0,8	0,7	1,4

Opnåede udbytter i forsøg med hestebønner

Hvad skyldes de lave udbytter?

- Vandmangel
- For lavt plantetal og utilstrækkelig ukrudtsbekæmpelse
- Angreb af chokoladeplet - sortsforskelle
- Angreb af bladlus – måske sortsforskelle

Hvad kan du gøre for at få hestebønner til at lykkes?

Vælg marken med omhu

- Lerjord med god vandforsyning
- Vandet sandjord – hvor vanding prioriteres!
- Tørke og dårlig vækst forværrer effekten af f.eks. bladlusangreb

- Undgå marker med højt tilgængeligt kvælstofniveau
  - En økologisk planteavler kan med fordel dyrke foder til dine dyr
- Kaliumforsyningen skal være i orden

Sortvalg

- Sortsvalg
- Tanninindhold
- Udbytte
- Tidlighed

Sort	Tannin	Udbytte hkg pr. ha	Vand pct.	Protein pct. af TS	Udbytte protein hkg pr. ha
2012. 5 forsøg					
Espresso	Ja	37,1	27,3	27,2	8,9
Fuego	Ja	40,1	23,5	27,8	9,9
Divine	Ja	32,8	26,0	28,8	8,3
Columbo	Nej	33,3	22,8	30,5	9,0
Isabell	Ja	36,8	26,3	28,8	9,3
<i>LSD</i>		4,9		0,7	-

Plantetal og såning

- Mindst 40 planter pr. m²
  - Øget plantetal – merudbytte på 4,8 hkg pr. ha ved at gå fra 49 til 67 planter pr. m²
  - Stor variation i frøstørrelse
    - TKV – variation i årets forsøg 407 – 587 g
  - Beregn den rigtige udsædmængde

$$\text{Udsæd i kg pr. ha} = \frac{\text{Ønsket antal planter pr. m}^2 \times \text{TKV}}{\text{Procent markspiring}}$$

=> mellem 203 og 293 kg pr. ha ved 80 pct. spireevne

- Sås i 8 cm dybde (mindst)
- Så når jorden er tjenlig

I vækstsæsonen

Ukrudtsbekæmpelse

- Den dybe såning => gode muligheder for blindharvning
- Rækkedyrkning og radrensning

Bestøvning

- God bestøvning => op til 30 pct. merudbytte

Husk – rigeligt vand

Høst af hestebønner

- 2012 – sen høst
  - Høst med højt vandindhold
  - Afvente godt høstvejr
- Sen høst af hestebønner
  - Ringe tendens til lejesæd
  - Ikke spildsomme, men kan ved meget sen høst spirer på planten
  - Høstmodne hestebønner er lette at mejetærskes, når planten er tør

Dyrkningsmæssig forsikring

- Bladlus – lavere angreb i hestebønne
  - Ved samdyrkning med korn
  - Ved dyrkning af honningurt

- Kontrol med ukrudtet
  - Rækkedyrkning
  - Øget plantetal

Sædskiftemæssige forhold

Minimum antal år mellem bælgsådsarterne			
	Markært	Hestebønne	Lupin
Markært	4-5*	3-4	1
Hestebønne	-	3-4	2
Lupin	-	-	2**

* Er der ærterodråd eller rodbrand – uegnet til dyrkning af ærter

** For sorter der ikke er modtagelige for Fusarium

Udenlandske erfaringer tyder på at større afstand mellem arterne kan være nødvendig

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landområder og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Støttet af
Fødevareministeriet og EU

